

LARS EINARSSON
marinarkeolog.
Kalmar läns museum

KOMMENTAR TILL ARTIKEL SKRIVEN I MAS 3/84

Med anledning av Erik Enströms artikel "Kronanundersökningen 1984, rapport från internordiska arbetsveckorna" i Mas 3/84, vill jag göra följande påpekande:

Kalmar läns museum är huvudman för de marinarkeologiska undersökningarna av regalskeppet Kronan. Följdaktligen är det också läns museet som ansvarar för vederbörlig rapportering av undersökningsresultat. Det är därför beklagligt att Eriks artikel har en klar officiell prägel med tanke på rubriksättning, metodikmålsättning etc. För den typen av rapportering ansvarar ingen annan än projektets huvudman. Det är museal praxis. En publikation som ovan nämnda artikel bör dessutom presenteras för huvudmannen, i detta fall Kalmar läns museum, innan publicering. Detta för att inga sakfel eller missförstånd skall uppstå. Detta är en självklarhet eftersom det är huvudmannen som till syvende och sist har ansvaret och ställs tillsvare för frågor som rör projektet.

Till sist vill jag påpeka några sakfel i artikeln:

1) Den centrala, begränsade vrakplatsen som är föremål för utgrävningen, är 50 x 40 m (inte 80 x 50 m). Rester av vraket torde dock vara utspridda över ett kvadratkilometer stort område.

2) Det centrala vrakområdet är inmätt i ett rätvinkligt, kvadratisk rutsystem bestående av korsformade s k kodsinaler i metall (inte plast) försedda med en bokstavs- och sifferkombination. Varje ruta är 10 x 10 m (inte 5 x 5 m). Det mobila ramverk i plast som används i utgrävningsarbetet för att bli förenkla inmätning av objekt, är 5 x 5 meter och, m h a spända linor, indelat i 25 st kvadratmeter stora rutor.

Beträffande den studiecirkel eller förhandsutbildning i marinarkeologi som enligt Erik Enström MAS planerar att starta för sportdykare, vill jag understryka att denna inte kan vara direkt avsedd för "Kronan-dykare" som Erik låter påskina. Kronan projektet baseras personellt sett till övervägande del på sportdykare från Kalmarregionen. Detta av praktiska, ekonomiska och moraliska skäl. I händelse av en ev utbildning av sportdykare

för Kronanprojektet, bör denna självklart ske inom ramen för och i samarbete med Kalmar läns museum.

Min förhoppning är att det ovan skrivna i framtiden skall förhindra att missförstånd av ovan nämnda slag återigen uppstår.

ERIK ENSTRÖM

REPLIK

Låt mig först klarlägga att en enkel rapport i vår medlems-tidning med en relativt begränsad upplaga, knappast kan uppfattas såsom "officiell" i den bemärkelse som Kalmar läns museum avser i ovanstående kommentar. Beträffande rubriken "Rapport från...etc" är det naturligtvis beklagligt att KLM uppfattar densamma som sin egen. Personligen anser jag det ligger en väsentlig skillnad i att skriva en "Rapport från x-undersökningen" resp skriva en "Rapport från X-läns museum." Det förstnämnda fallet torde existera i ett otal varianter skrivna av personer som liksom jag vill återge intryck från ett deltagande t ex vid resa eller studiebesök i bästa positiva övertygelse om nödvändigheten av dialoger forskare och arkeologer emellan.

Sakfelen vill jag ingalunda förneka, det var slarvigt av mig att ej kolla mina egna fältnoteringar mot läns museets egna uppmätningar. Beträffande utbredningen av skeppsvrak på botten vill jag dock påpeka avsaknaden av relevanta definitioner. Var fartygsvrak börjar och slutar är mycket svårt att avgöra. I synnerhet på Kronans förlisningsplats där förstäv och bog synbarligen saknas.

Beträffande den studiecirkel som MAS planerar att starta till våren kommer vi givetvis försöka få till stånd i samarbete med KLM. Erfarenheterna från de svenska deltagarna är att mycket kan göras bättre och kanske enklare. Åter ett initiativ i positiv anda som kan tillföra Kronanprojektet idéer och kanske utveckling. Alldeles gratis.